

לוי אשכול ירבה בשבועות הקרובים בהכרזות להשבת שלום במרחב. המטרה הכפולה: לחזק את הרושם בארץ ובעולם כי ישראל זכתה למנהיג חדש בעלי יוזמה, ולשכנע את האמריקאים כי ירושלים מוכנה לשתף פעולה במערכה של וושינגטון להפחית את המתיחות בכל רחבי העולם. סיכויים לתוצאה מעשית: אפסיים. אשכול מקווה כי פראזות אלה יפטרו את ישראל מן הצורך להציע הצעות של ממש. הוא גם סומן על זחיה ערבית אוטומטית של כל הצעת-ראווה לכוון יחסי-שלום.

התחזית לקראת חידוש שיחות האיחוד בין מפלגות הפועלים: והירות ספקנית. אם לא יושג הסכם עקרוני תוך ששת השבועות הקרובים, פירוש הדבר שלא יקום איחוד כלשהו עד הבחירות לכנסת

צפויה התקוממות אורחית באשרו, נגד הכפיה הרתית. עליצי ההסכם הקואליציוני החדש, בין מפא"י והדתיים בעיר זו, נסגרו החל מהחודש כל מקומות הבילוי והבידור בערבי השבתות. צעד זה גרם לתסיסה בקרב חלק ניכר מהתושבים, המתכוונים להעביר לראשי העיר עצומה המונית, בה יתבעו לבטל את הצו הדתי, תוך איום כי יעזבו את העיר — איום שפירושו שיתוק עבודות הבנייה הנרחבות במקום. כבר עתה מוצעות באשדוד דירות רבות למכירה, שבעליהן מכריזים כי אינם רוצים „לגור בכני-ברק שניה“.

הממשלה תחליט לא להקים ערים או עיירות חדשות, עד לאחר ביסוס העיירות הקיימות. התוכנית: להגדיל את מספר תושבי העיירות ל-10 אלפים איש כל אחת, ולאחר מכן ל-30 אלף. יוצאי מן הכלל

העם

עידן הסילון

איך היו השלטונות מגיבים אילו היו ערביי טיבה מפגינים במשך 14 שבועות רצופים, ממטירים על השוטרים אבנים וכלי-בת, קוראים לעימתם: „נאצים! פרנקים! ציונים!“?

עצם הרעיון מגוחך. כי עוד בשבוע הראשון היו השלטונות מפעילים את מלוא ה-סמכויות הנתונות בידיהם, על פי חוקי-החירום. הם היו מטילים עוצר כללי על הכפר, מדכאים את המהומה באלות ובסילור-ניימיים, שולחים עשרות מראשי הכפר ל-מאסר מינהלי בלתי-מוגבל על פי סעיף 111, מגלים אחרים לכפרים נידחים, מטילים על הנותרים צהיריתוק.

כך ניהגים השלטונות לפעול נגד ערבים, המבקשים להשיג שיווי-זכויות אורחית לעצ-מם. אך כך אין השלטונות פועלים נגד קנאים דתיים, המבקשים להטיל טרור על זולתם.

מעט מדי, מאוחר מדי. השבוע, כי-איחור של 13 שבועות, ניגשה המטרה להפעיל חלק קטן מן האמצעים העומדים לרשותה, להרגעת שכונת מאה-שערים. למשך

מס-הכנסה. אם עלה ערך המניות, נחשב הרב ל„רחח-הון“, והוא היה פטור מתשלום מס.

זוהי תפיסה מיושנת, אולטרה-קפיטאליסטית, אשר גם בארצות כמו בריטניה וארצות-הברית ננטשה מזמן. הדחיפה לאוצר היש-ראלי לשנות גם הוא את גישתו, ניתנה עלידי הפעילות הקדחתנית, שתקפה בשנה האחרונה את הבורסה הישראלית לניירות-ערך בתלאכיבי. ההון הרב, שזרם לבורסה, בא מכמה מקורות עיקריים:

החוסך והמשקיע הקטן ראה את ערך כספו יורד, ואשר לא הסתפק ב-ריבית הנמוכה הצומחת מתוכניות-החסכון המאושרות.

אישי-העסקים ובעלי-ההון, ש-מתח-הרחחים בתעשייה ובענפי-משק אחרים ניראה לו נמוך מדי, והטירתה גדולה מדי, אך יחד עם זאת לא אבה להלחץ את כספו ברבית שחורה.

ספסרי הקרקעות, שמס-השבח החדש צימצם את רחחיהם, ואשר מיגבלות המיסחר בקרקעות המדינה הקטין את שטח המחיה שלהם.

רוב אלה פנו לבורסה, כי שם ניתן היה להרחיח הרבה — ומהר. חשוב עוד יותר: מכיוון שריחח זה נחשב לריחח-הון, היה משוחרר ממס-הכנסה.

האם כדאי? לפי חישוב הנהלת הר-בורסה, היה מתזור השנה האחרונה כ-22 מיליון ל"י. לפי מס של 25%, היה מקבל האוצר כחמישה מיליון ל"י, שהם 0.2% מן ההכנסות הכלליות של המדינה. „האם כדאי לחולל מהפכה כזו, בגלל אחוז כה פנוי?“ שאלו חסידי היוזמה החופשית.

ועדה מיוחדת, שמונתה עלידי שר-ה-אוצר, בראשות ח"כ מפא"י חיים צדוק, תצטרך לענות על שאלה זו תוך השבועיים הקרובים. אולם אלה שהציגו את השאלה לא דאגו כל-כך לבורסה. הם ידעו, כי האוצר אינו מגביל את התעניינותו רק להטלת מס על מניות. הוא מתכוון להטיל מסים על רוחח-הון מכל מקור שהוא: מכירת דירות, מיפעלים, ציוד, אפילו דברי-אמנות.

הבהיר בגמה זו, לא מזמן, ניצב מס-הכנסה, עוזיאל שטיינברג: „ישנה הרגשה שרחחיה ההון מתרבים, ויש חושבים ששיטת המיסוי בארץ פגומה בלא הטלת מס עליהם.“ זה מה שהדאיג את בעלי-ההון, יותר מן האיום המצומצם להטיל מס על סחר-מניות.

פיתוח

אילוני המחר

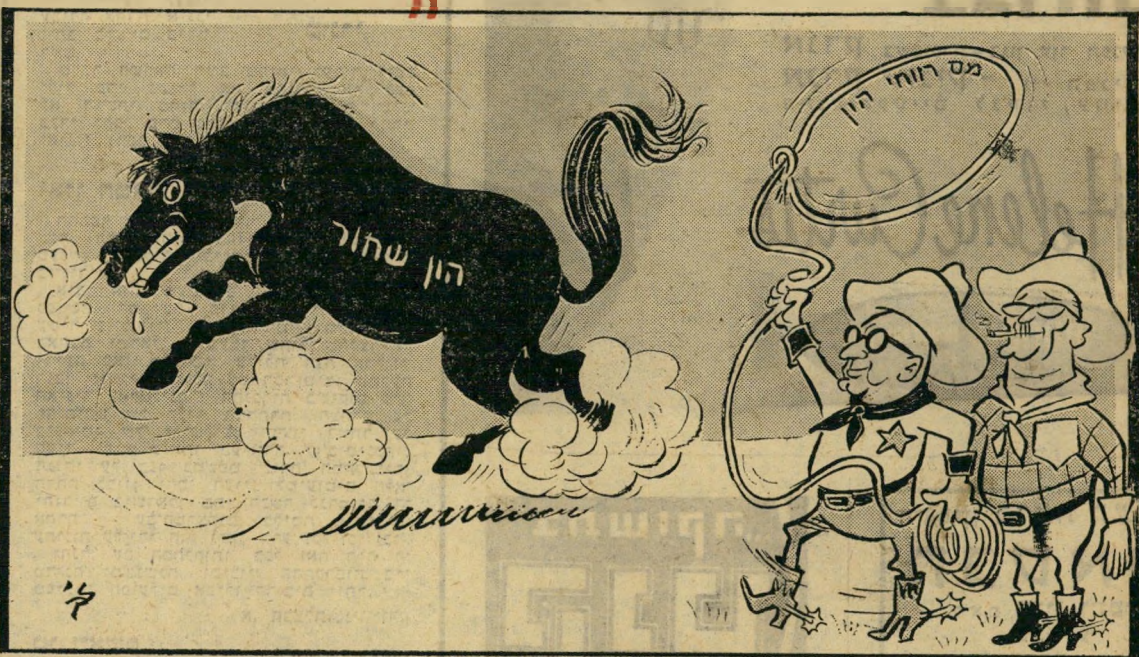
משפחה שלמה ירדה מתוך פולקסוואגן אפור. הילדים דילגו בין הסלעים, הוריהם התנשפו אחריהם, טפסו לפיסגה החשופה. „כן, אמרה האשה, חולמת, מקום בכלל לא רע.“

בעלה ניצל את השבת, כדי להביאה למקום בו החליט להקים את הוילה המשפחתית — כאשר תקום על גבעות הטרשים העיר ה-חדשה מוריעין.

הוא לא היה המתכנן היחיד שהתעניין ב-מודיעין. עשרות קבלנים גדולים כבר סקרו את השטח, סוחריו קרקעות התכופו על מפות, מתכנני ערים חילקו בדמיונם את האזור לרובעי-מגורים, למרכזים מסחריים, לאזורי תעשייה. כל זה, מכיוון ששר-החקלאות משה דיין הפריח את הסיסמה, שיש לאסור התרחבות תלאכיבי רבתי על חשבון האומות החקלאיות בשרון. מאות האלפים שביקשו מיקלט בתלאכיבי, בשנים הבאות, יופנו, לפי תוכנית זו, אל האזור הסלעי השומם, שבין יער בן-שמן ופתח-התקעה.

לפזר, לפזר. במיטב המסורת הביצו-עיסטית, לא היה חסר הרבה כדי שמודים רשמיים יגדרו את השטח העירוני החדש, ושתקציב-הפיתוח הבא כבר יכלול את ה-מיליונים הראשונים למימוש החזון.

אלא שלא כל השרים היו תמימי-דעים עם דיין, עקרונית הסכימו, כי יש להגביל את גידולה של תלאכיבי רבתי. אולם בעוד דיין יעד את המוני המחר למודיעין, ובקו חבריו ברעיון המקודש של פיזור האוכלו-סיה בעיירות-הפיתוח הפזורות ברחבי הארץ. מה בכל זאת יהיה עם ההמונים, הלוחצים דחקא על תלאכיבי? סיכום-הפשרה המסתמן באופק: יוקם אזור מגורים במודיעין, ב-תנאי שלא יוקמו שם ענפים כלכליים. מי שירצה, יוכל לבנות לעצמו בית במודיעין. אולם לעבודה יאלץ לנסוע מדי יום לתל-אכיבי רבתי, או לאזורי הפיתוח.

„אני גידלתי אותו, אז אני גם יכול לרסן אותו!“

יחיד: זירוז הקמת העיר כרמיאל על אדמה מופקעת בגליל.

הוועד הישראלי למען כורדיסתאן יקום בימים הקרובים. אוהדי הרעיון, בחוגים השונים, הישהו את יוזמתם כדי למנוע את זיהוי הרעיון עם כיוון פוליטי או מפלגתי כלשהו. עתה הוטל להעביר את היוזמה לחוג יוצאי כורדיסתאן, המייצג את 80 אלף עולי-כורדיסתאן בארץ, והכולל חברי כל המפלגות, שיכריזו על הקמת הוועד ויזמין את כל החוגים והמפלגות להצטרף אליו.

תחנת-שידור ישראלית ראשונה תקום בקפריסין. יוזמי הרעיון הם אנשי-פירסום בתלאכיבי, הסבורים כי תחנה מסחרית כזאת תמשוך פרסומת רבה, תכניס רווחים. כתוצאה מכך ייבשר סוף-סוף המונופול הממשלתי על ענף השידור.

הלווייה ממלכתית תיערך לעצמות שנתגלו במצדה, אם אומנם יאשרו הבדיקות המדעיות כי יש מקום לטברה שהן מתקופת החורבן. הרעיון, שנזרק במכתב לאחד היומנים, קנה לו אחיזה בחוגי הצמרת. הסבורים כי קבר העצמות יוסיף אתר חשוב מבחינה חינוכית ומבחינת משיכת תיירים.

קיימים כל הסיכויים, כי מיפעלי ההרכבה בארץ לא ירכיבו את דגמי 1964 של המכוניות. הסיבה: החלטה ממשלתית להטיל על הדגמים החדשים את מלוא המס. לגבי מכונית לארק, למשל, תתבטא התוספת בכ-5000 לירות. מטיבה זו, יחליטו המיפעלים הישראליים להוסיף ולהרכיב גם בשנה הבאה דגמים משנת 1963, שימשיכו ליהנות מן ההנחה במס.

נשקלת האפשרות להטיל מסי-שעשועים על באי מועדוני-הלילה. טענת האוצר היתה: אין זה צודק להטיל מס כזה על בתי-קולנוע, בהם מתבדרים ההמונים הרחבים, ובה בשעה להשאיר את הבילוי היתר במועדו-ני-הלילה, שהוא נחלת בעלי-היכולת, חופשי מהטיל זה.

המשק

השיטה כגומה

לפי הרעש, אפשר היה לחשוב כי ה-ממשלה באה לגיגול את כיבשת הרש. „זה יפגע בחוסכים הקטנים, זה ירעזר את שוק המניות, זה יהרוס אחד היסודות המישטר הכלכלי.“ כל זה מפני ששר האוצר, פינחס ספיר, הכריז שבדעת האוצר להטיל מס על רוחי המיסחר במניות. (העולם הזה 1363). עד כה, נחשבה קניית מניות כהשקעת-הון יצרנית. הרחחים השוטפים מהשקעה זו — כגון דיבידנדה שנמית — חוייבו בתשלום